

LO

Deres referanse
19/1816-2663.0/OYNIVår referanse
19/00009-126Vår dato
06.11.2019

Hørings svar - høringsnotat om opplæring i norsk og vilkår for økonomisk sosialhjelp

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for 30 000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere

Målet med endringene er at innvandrere som mangler norskkompetanse og er uten arbeid, blir økonomisk selvstendige og ikke avhengig av offentlige ytelser. Høringsnotatet konkluderer med at det er en tendens til at innvandrerbefolkningen er mer avhengig av økonomisk sosialhjelp enn andre, og at det kan ha sammenheng med manglende norskkunnskaper. FO er enig i at norskkunnskaper er en viktig vei inn i arbeidslivet, gode norskkunnskaper er viktig både for å kunne delta i arbeidslivet og i samfunnet generelt.

Mange kommuner har for få tilbud til mottakere av sosialhjelp. Det kan føre til at vilkårene eller aktiviteter som legges i en plan, kan oppleves uhensiktsmessige både for NAV ansatte og stønadsmottakeren. Våre medlemmer som jobber som veiledere i NAV vet ofte hva som skal til, men mangler tilgang til de rette virkemidlene for å oppnå dette.

Vi er derfor prinsipielt imot en aktivitetsplikt for sosialhjelp. Når sosialhjelp knyttes til aktivitetsplikt, blir problemene til stønadsmottakeren individualisert. Det er flere grunner til at vi ikke får mennesker som har gått på langvarig sosialhjelp, over i arbeid. Mangel på norskkunnskaper kan være en årsak. Andre årsaker kan være mangel på tilrettelagt arbeid eller utdanning, og mangel på fysisk- og/ eller psykisk helsehjelp. Dette er grunner som ligger utenfor den enkelte stønadsmottaker og som krever mer strukturelle tiltak enn aktivitetsplikt for den enkelte.

FO mener derfor at det bør innføres en aktivitetsrett som den enkelte sosialhjelpsmottaker har krav på.

Opplæring i norsk som vilkår og som integreringstiltak

FO leser forslaget som et behov fra regjeringen om å vise at de stiller krav til innvandrere.

Vi er enig i at det er viktig å styrke norskopplæringen. Men vi reagerer på forslaget om å innføre det som et vilkår for å få nødvendig økonomisk sosialhjelp. Vi mener også at

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 OsloPostadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 OsloTelefon:
02380Telefaks:
94 76 20 18e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674Bankgiro kontigent:
9001.08.71394Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

det er svært uheldig å bruke tvang i integreringsarbeid. Vilkår har alltid vært et virkemiddel NAV kan benytte når det er hensiktsmessig. Men å endre det siste sikkerhetsnettet vi har i velferdsstaten for å signalisere en tøff linje i integreringsarbeidet, er en politikk FO er uenig i. Å innføre vilkår, hvor sosialhjelp kan bli avkortet ved vilkårsbrudd, rammer de som allerede har det vanskeligst. En påfølgende «vurderingsplikt» for veilederne og et krav om aktivitetsplikt til alle kan føre til mer byråkrati og dokumentasjon. Det vil gi mindre tid for den enkelte veileder til tett, individuell oppfølging.

Som fag- og profesjonsforbund for mange ansatte i NAV stiller vi også spørsmål ved hvordan den enkelte ansatte skal kunne vurdere språknivået til sine klienter. En høy andel av de ansatte er sosionomer eller velferdsvitere og ingen av disse har tilstrekkelig kompetanse fra sin utdanning som tilsier at de kan vurdere dette. FO ser det også som en utfordring og vurdere grensen for hva som er gode nok norskkunnskaper. Hvor mange norskkurs kan en pålegge en stønadsmottaker å gjennomføre? Det vil også være krevende for NAV å sørge for gode norskopplæringsarenaer som er tilgjengelig for den eller de som til enhver tid mottar sosialhjelp.

Skal krav til aktivitetsplikt og norskopplæring føre til raskere integrering, må de ansatte få større handlingsrom og mulighet til tettere, individuell oppfølging. FO mener at i stedet for at det knyttes ytterligere vilkår for sosialhjelp må politikerne ha større tillit til ansatte i NAV. De trenger større handlingsrom og armslag til å følge sosialhjelpsmottakere tett opp. Det gir resultater. Samtidig må rettigheter for tilpasset og nok norskopplæring sikres mye bedre enn i dag. Forhåpentligvis vil den nye integreringsloven som nylig har vært på høring bidra til at kvaliteten på norskopplæringen styrkes

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Inger Karseth
Rådgiver

